

Rijkswaterstaat
Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

Standaard & Simpel

Inkoopstrategie Vernieuwingsopgave

Disclaimer: de uitwerking van het contractmodel is nog in ontwikkeling en de inhoud van deze presentatie is nog aan verandering onderhevig

Achterban Platform V&R

21 mei 2025

Boodschap van vandaag

We willen de concrete aanpak van de voorziene 'treintjes' inkoop van RWS delen, die uitgewerkt is samen met het PVR.

Laat je horen via de brancheverenigingen die een zetel hebben in het platform! Nu is de mogelijkheid voor reactie. We willen voorkomen dat bij individuele aanbestedingen discussies worden gevoerd die we hier kunnen regelen.

Agenda

- Doel en uitwerking inkoopstrategie
- Contractmodel en BPKV
- Vereenvoudiging (proces)eisen
- Baselines
- Prijsmodel

Topdoelstellingen Vernieuwingsopgave

- Borgen dat de objecten sober en doelmatig worden gerenoveerd of vervangen, waarbij de benodigde **kwaliteit** en **veiligheid** van het areaal is geborgd
- Invulling geven aan de **duurzaamheidsopgave**
- **Versnellen** van de voorbereiding en uitvoering van de vernieuwingsopgave
- **Efficiënt** omgaan met de beschikbare capaciteit van zowel RWS als de markt
- Beheerst omgaan met de beschikbare financiële middelen, zodat de opgave **betaalbaar** is

Met input marktgesprek 31 oktober 2023

1. Soberheid, doelmatigheid en LCC denken
2. Focus op kwaliteit
3. Vroegtijdige marktbetrokkenheid: er wordt gelijkwaardig samengewerkt en gehandeld vanuit openheid en transparantie
4. Evenwichtige risicoverdeling, acceptatie van onzekerheden en inzet op collectieve beheersing
5. Kennisontwikkeling, innovatie en standaardisatie als vliegwiel
6. Reductie tenderinspanning en kosten, doorlooptijden en faalkosten
7. Langjarige continuïteit voor de markt (dealflow)

Portfolioaanpak

- Portfolioaanpak geeft invulling aan de topdoelstellingen
- Samenstellen groep objecten waarvan de hoofdstroom soortgelijke werken betreft
- Met treintjes van soortgelijke werkzaamheden kan de implementatie van leerervaringen maximaal worden geborgd, onder andere door continuïteit en efficiency
- Hierdoor kunnen werkzaamheden steeds sneller, beter, goedkoper en met minder capaciteit worden uitgevoerd

Kern van de aanpak

- **Ingenieursbureau:**

Van verschillende losse diensteninkopen per project en per fase (voorbereiding/realisatie) met veel dubbel werk naar gerichte inzet van een ingenieursbureau aan OG-zijde voor een portfolio van projecten over *alle* fasen van project heen. Voorbereiding wordt sober en doelmatig uitgewerkt. Ingenieursbureau aan OG-zijde maakt geen Definitief Ontwerp, dat doet (ingenieursbureau van) de realisatie-partij

- **Realisatie-partij:**

Van losse aanbestedingen per object naar bundeling van soortgelijke objecten in contractportfolio's. Keuze voor raamovereenkomst vanwege flexibiliteit. Vroege betrokkenheid realisatie-partij. Er worden drie soorten raamovereenkomsten gemaakt:

1. Raamovereenkomst met één partij
2. Raamovereenkomst met meerdere percelen met één partij per perceel
3. Raamovereenkomst met meerdere partijen en mini-tenders indien concurrentie is gewenst of uitdagen markt t.b.v. bijvoorbeeld innovaties

- Unieke projecten (zeer grote en complexe projecten, zoals Van Brienenoord) niet in portfolio

Uitwerking aanpak

- **Standaard inkoopstrategie** voor de portfolioaanpak met raamovereenkomst
- Principes en risico's van **getrapte prijsvorming**
- Nieuwe vereenvoudigde **modelcontracten** voor vernieuwingsopgave
- Vereenvoudigde **proceseisen**
- Standaardisering **BPKV**
- **Leeropgave** voor leren binnen portfolio's en over portfolio's heen

3 werkgroepen platform V&R

- Vereenvoudigen contractmodellen & BPKV
- Vereenvoudigen proceseisen
- Ontwikkelen prijsmechanisme getrapte prijsvorming

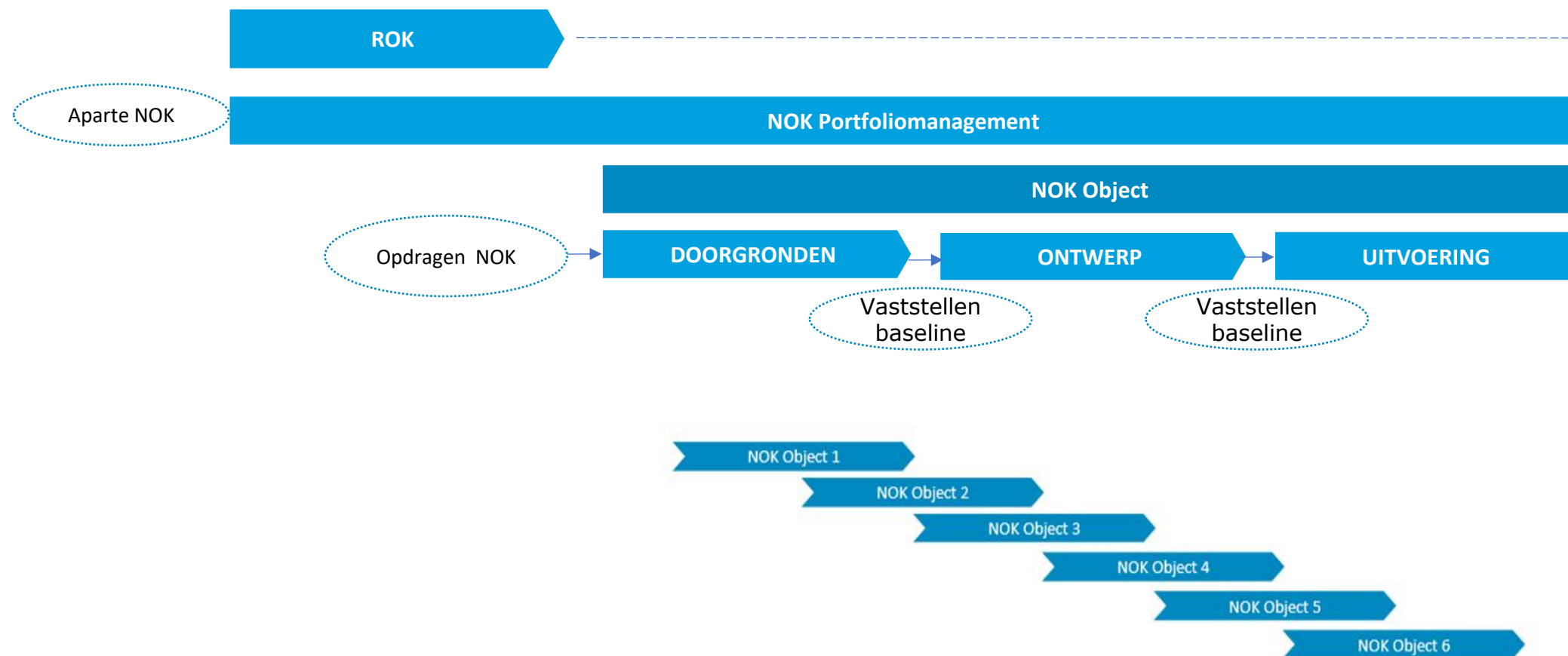

Verdieping op contractmodel

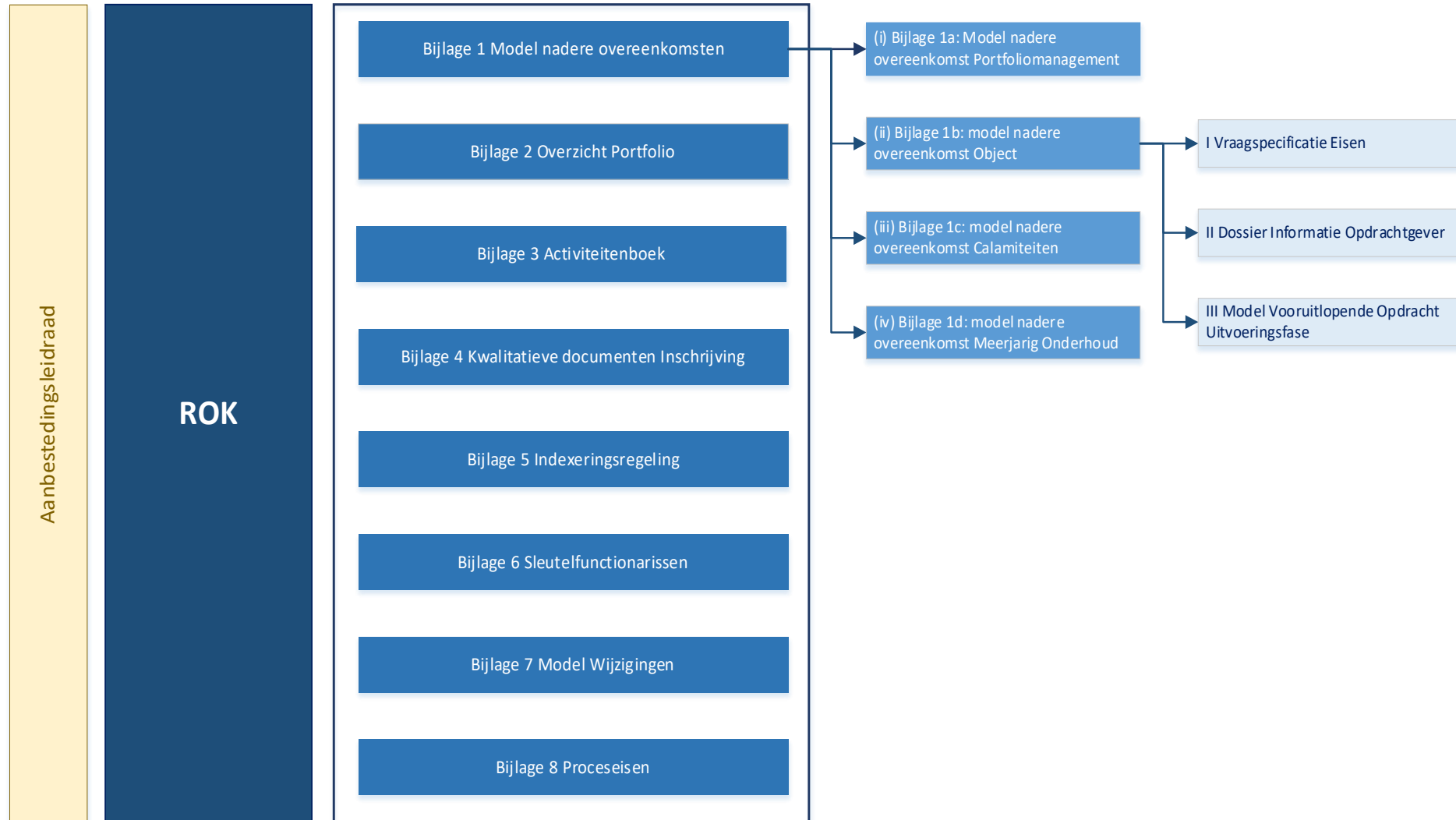

Portfolio aanpak

Nieuwe Overeenkomst

Inhoud Raamovereenkomst

- Alle generieke bepalingen in één overeenkomst
 - Spelregels opdragen nadere overeenkomsten
 - Samenwerking OG-ON
 - Eisen aan werkzaamheden en documenten
 - Eisen baselines
 - Prijsmechanisme
 - Data veiligheid
 - Tekortkoming, beëindiging, aansprakelijkheid e.d.
- Specifieke bepalingen in de Nadere overeenkomsten

Onderscheid verplichting tot herstel en aansprakelijkheid

- Omdat er bij een portfolio sprake is van een langlopende relatie, waarbij de opdrachtnemer werkzaam is aan een opvolgende reeks aan objecten, wordt onderscheid gemaakt tussen de verplichting tot herstel en de vraag wie verantwoordelijk is voor de kosten.
- De verplichting tot herstel blijft bestaan gedurende de looptijd van de raamovereenkomst aangezien opdrachtnemer een uitvoeringsteam operationeel heeft en daardoor snel kan handelen en het object kent
- De bepaling met betrekking tot aansprakelijkheid regelt wanneer de kosten voor rekening van opdrachtgever of opdrachtnemer komen.

Cap aansprakelijkheid

- Er komt een cap op de aansprakelijkheid op zowel ROK niveau als NOK niveau
- De cap op de ROK is lager dan de optelsom van de cap op de NOK's
- Cap is een vast bedrag
- Looptijd aansprakelijkheid 5 jaar voor verborgen gebreken, 10 jaar voor ernstige gebreken
- Indirecte gevolgschade uitgesloten

Ontwerpverantwoordelijkheid

- Uitgangspunt: iedereen is verantwoordelijk voor de kwaliteit van zijn eigen werk
- Heldere afspraak wanneer er sprake is van volledige ontwerpvrijheid ON of ontwerp wordt opgesteld door OG
- Kartelrand, waarbij delen door OG en delen door ON worden opgesteld leidt tot onduidelijkheid
- Denkrichting, twee varianten in overeenkomst waarbij ontwerpverantwoordelijkheid wordt toegedeeld afhankelijk van de ontwerpopgave en de rol van OG hierin

Verantwoordelijkheid voor onderzoeken

- Wens om tijdens de doorgrondingsfase gezamenlijk te bepalen welke aanvullende onderzoeken noodzakelijk zijn
- Opdrachtnemer is verantwoordelijk voor de kwaliteit van zelf uitgevoerde onderzoeken en de interpretatie van onderzoeken
- Opdrachtgever is verantwoordelijk voor niet voorziene omstandigheden die tijdens de uitvoeringsfase aan het licht komen (achter behang)
- Aandachtspunt: belangrijk dat voldoende aandacht is voor onderzoeken om risico's uitvoering te beheersen

Bankgarantie

- Bankgarantie alleen voor uitvoeringsfase
- Prijs uitvoering < 5 mio -> geen bankgarantie nodig
- Prijs uitvoering > 5 mio -> bankgarantie 5% prijs uitvoering
- Plafond bankgarantie -> 1,5 mio

Uitgangspunten BPKV

- Ruimte bieden voor kwaliteit en expertise
- Streven naar lage transactiekosten: tenderkosten en capaciteit voor beoordeling plannen
- Duidelijk omschreven BPKV-criteria met een duidelijke koppeling aan portfoliodoelstellingen
- Onderscheidend vermogen -> verkleinen van kansen voor prijsduikers
- Beoordelen op basis van criteria aanbestedingsleidraad

Spelregels BPKV nieuwe aanpak

- Een BPKV-criterium is gerelateerd aan de portfoliodoelstellingen
- Drie soorten plannen mogelijk
 - Beheersen risico's specifiek voor portfolio
 - Leren en ontwikkelen door portfolioaanpak: sneller, goedkoper, efficiënter e.d.
 - Financieel beheersplan
- Prijsonderdeel invullen Staat van Ontleding

Vereenvoudiging contracteisen

Vereenvoudiging proceseisen

Doel is het vereenvoudigen van proceseisen en V&V. Dit gaat over twee hoofdzaken:

- Beperken van de inspanning die voortvloeit uit de proceseisen
- Overzichtelijker maken van de proceseisen (logische allocatie van onderdelen in modeldocumenten)

Het **doel** van de proceseisen **blijft**:

- Procesmatig borgen aantoonbare kwaliteit
- Gewenste kwaliteit en veiligheid tijdens het werk
- Tussentijdse betalingen mogelijk maken op basis van aantoonbare voortgang van het werk (rechtmatigheid van betalen)

Wat bereikt tot nu toe

Structuur

Splitsing eisen aan werkzaamheden buiten (techniek) en eisen aan werkzaamheden organisatie

Eisen werkzaamheden buiten -> VSE (apart hoofdstuk proceseisen)

Eisen werkzaamheden organisatie -> raamovereenkomst

Vereenvoudigen

- Opschoning door eisen m.b.t. wet- en regelgeving eruit te halen, opsommingen binnen de eisen te verminderen en dubbelingen met bv. normen/richtlijnen te verwijderen
- Afweging met welk doel bepaling opgenomen en is dit nodig
- Vereenvoudiging en verduidelijking eisen
- Expliciet opgenomen dat V&V NIET van toepassing is op raamovereenkomst
- Passend maken op de Vernieuwingsopgave en aanpak: Eisen/aanpak Doorgrondings-, Ontwerp en Uitvoeringsfase (baseline beheer)

De inhoud is leidend

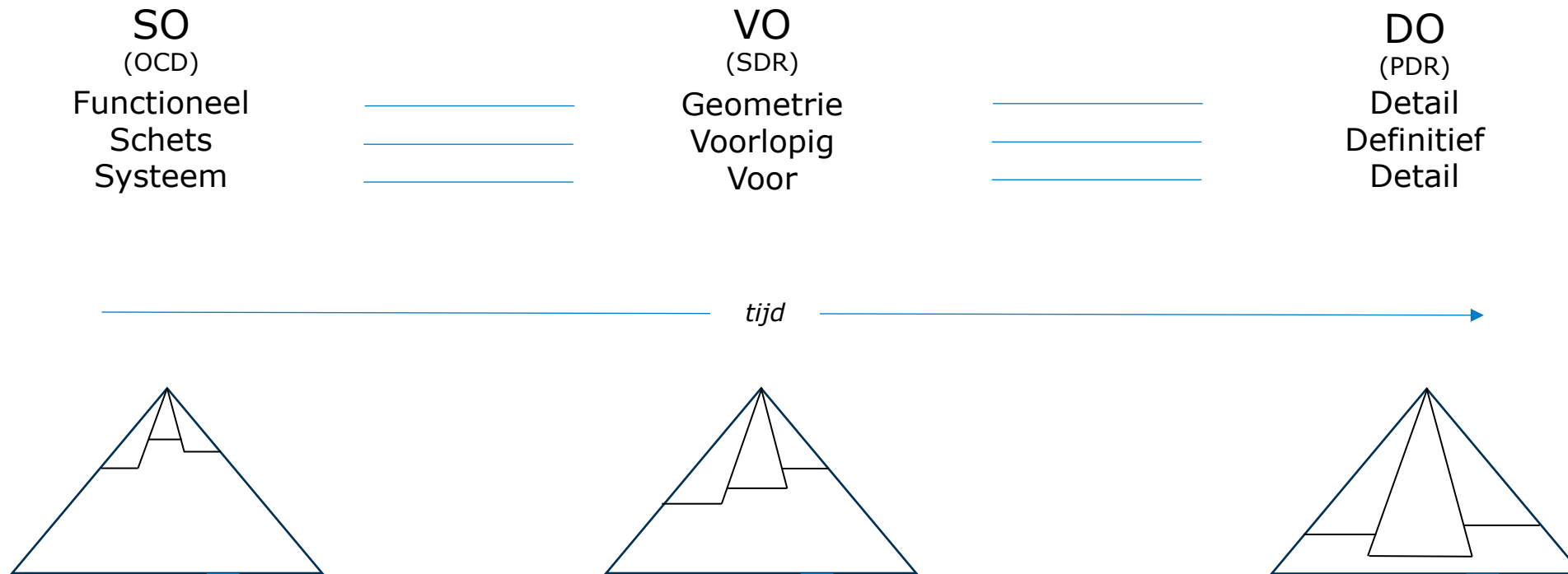

Rode draad

- Het gaat om het voortbrengingsproces.
- De inhoud is leidend, het contract is een middel en de opgave het doel.
- Er wordt in de ontwerpfase stapsgewijs toegewerkt naar een definitieve prijs (met vaste en verrekenbare elementen) vanuit een voorlopige prijs
- We werken met projectbaselines waardoor er transparant en onderbouwt steeds meer zekerheid komt, in nauwe onderlinge samenwerking
- Er wordt gewerkt vanuit vertrouwen en in de wetenschap dat alle kennis nodig is om sober en doelmatig te werken.
- Er wordt geoptimaliseerd (soort Value Engineering (VE) aanpak) in de doorgronding- en ontwerpfase en dit levert besparingen op (wel moeilijke keuzes te maken).

De ontwikkeling van een baseline

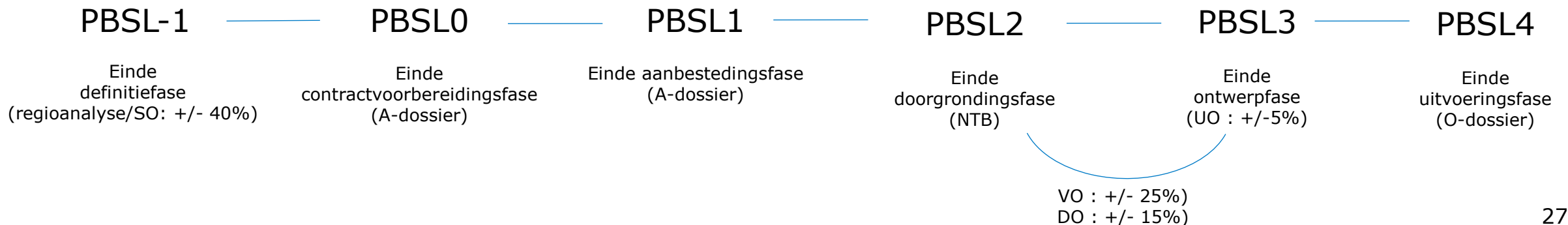

Definitie van baselines wordt in het contract geduid

Definitie project baseline en nauwkeurigheid

- De diepgang per discipline/subsysteem is verschillend
- De door RWS vereiste zekerheid op tijd en/of geld bepaalt de diepgang bij een bepaalde baseline
- De zaagtand is voor elke projecten 'familie' ongeveer gelijk en definieerbaar waarbij de besluitvorming de basis is voor de definitie
- Onderscheid mijlpalen vanuit voortbrengingsproces (PBL genoemd) en besluitvormingsproces (Beslismoment 'x' genoemd), maar probeer waar mogelijk te koppelen

Rol Ingenieursbureau

Aan OG-zijde

- Met RWS planfase en contractdossier opstellen
- Ontwerpen voor zover nodig voor BM2 (indien opdrachtnemer realisatie aan boord met input van opdrachtnemer realisatie)
- OG ondersteunen tijdens doorgrondingsfase – ontwerpfase – realisatiefase

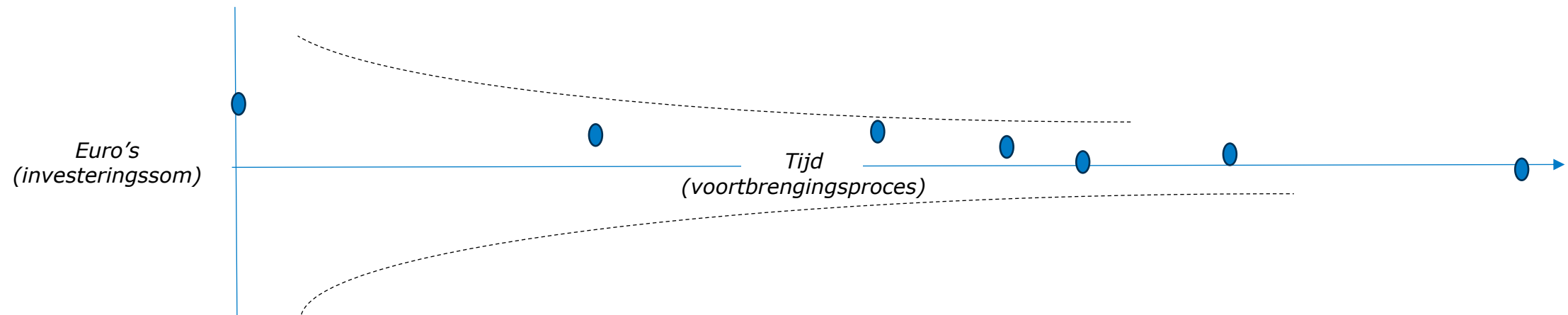
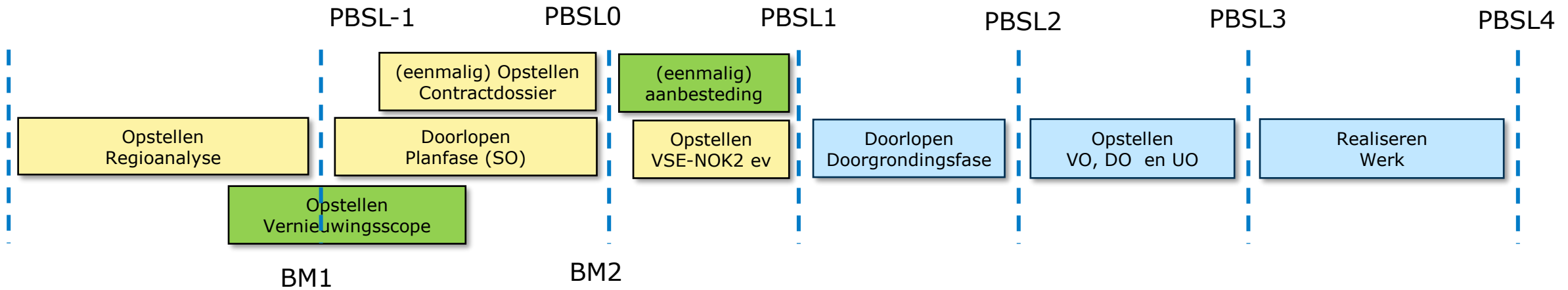
Aan ON-zijde

- Opstellen ontwerpdossier (VO, DO etc..)

Aandachtspunt voor alle partijen : geen dingen dubbel doen en focus op sober en doelmatig -> ambitie is bereiken portfoliodoelstellingen, niet meer kwaliteit

- Door RWS/ IB OG
- Door **RWS** en markt samen
- Door RWS en **markt** samen

Doel Prijsmechanisme

- Een robuust beprijzingsmodel dat partijen houvast geeft en waarbij RWS en markt samen in een groeimodel komen tot nauwkeuriger beschrijven van de scope en bijbehorende activiteiten en afprijzen van middelen en/of deelactiviteiten en daarmee voor hogere mate van voorspelbaarheid in alle fasen van het project
- Eerlijk werk voor eerlijk geld
- Doelmatige en rechtmatige besteding van publiek geld door RWS
- Leren van elkaar t.b.v. het verder ontwikkelen van het prijsmodel door middel van de inhoudelijke activiteitenbeschrijvingen
- Gunnen aan de partij die het meest doelmatig is, de beste in de opgave is, aantoonbaar het beste leert en het beste samenwerkt waarbij beschikbare marktcapaciteit efficiënt wordt benut en ingezet.

Pre concurrentieel

Stap 1: scope & aanpak

Marktinteractie op scope van ROK en voorziene aanpak (type objecten, aantal objecten etc.)

Samenstelling : RWS, IB & maakmarkt. Het platform TFI zal dit faciliteren

Stap 2: Markt consulteren op specifieke ROK-NOK elementen (concept aanbestedingsstukken)

- Uitgangspunten voor het 'afprijzen' eenheden (activiteiten)/ onderdelen van NOK 1; voorziene aandeel zekere en onzekere scope
- Bijkomende doelstelling: 'draagvlak creëren'

Samenstelling : RWS, IB & maakmarkt. Het platform TFI zal dit faciliteren

Stap 3: Markt informeren (breed)

RWS regisseert dit moment (kort na stap 2)

Aanbesteding / gunning

INPUT vanuit ROK

- **Tarieven mens & materieel** in ROK (incl, eisen en uitgangspunten vastgelegd bij tarief)
- **Eenheidsprijzen** in ROK (incl, eisen en uitgangspunten vastgelegd bij de activiteit)

Activiteiten- en tarievenboek ROK

- **Tariefuitvraag**, incl omschrijving functieprofiel, uitgangspuntenlijst # jaren werkervaring etc (mens en materieel)
=> ON biedt hier een uurtarief
=> min en max op tarieven
- **Activiteitenuitvraag**, incl omschrijving scope activiteit (combinatie van mens, materieel, materiaal), eisen van toepassing op activiteit, en uitgangspuntenlijst
=> ON biedt hier een prijs voor de activiteit per gedefinieerde eenheid
=> min en max op activiteiten

NOK 1

- NOK 1 concept contract, incl
- VSE, VSP, Uitvoeringsconcept, in/out lijst
- Concept Staat van Ontleding NOK 1

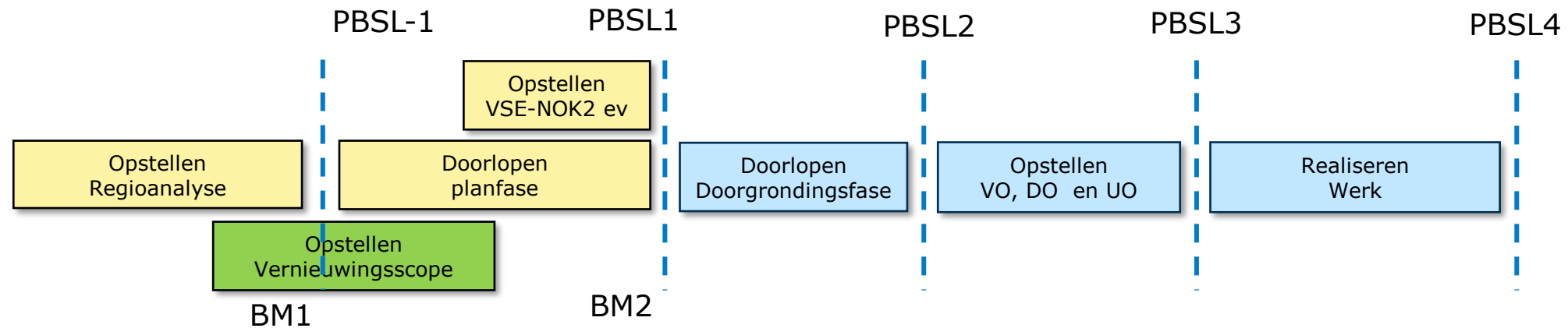
In staat van ontleding type elementen

- Doorgronden (regie basis)
- Ontwerpen (regie basis)
- Uitvoeren (voorlopige prijs)
 - Directe kosten
 - Vaste elementen: tarieven, Activiteitenprijzen
 - Q ingeschat door RWS
 - Prijs met bandbreedte 'nader te bepalen'
 - Indirecte kosten [beprijzing tbd]
 - AKWRr

Voorlopige prijs NOK 1

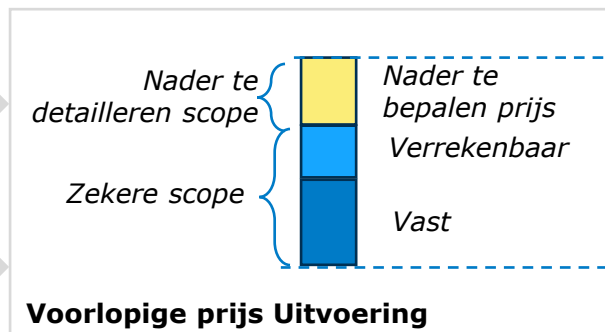

Beprijzing gedurende looptijd ROK

 Activiteitenboek
Prijzen per eenheid van activiteiten en tarieven mens & materieel, zoals door ON beprijsd in aanbestedingsfase

 NOK prijzen
Prijz-informatie uit eerdere NOK's binnen dit portfolio

Ontwikkeling van voorlopige naar definitieve prijs

Prijsmechanisme

Definitieve prijs bestaat uit een deel:

- 'vast' beprijsd, een deel 'verrekenbare prijs'; op deze prijzen zijn a) de in/out lijst (oa achter het behang) van toepassing en indien van toepassing specifieke uitgangspunten
- OUT lijst risico's met gezamenlijk risicobeheersplan, mogelijke maatregelen zijn verwerkt in de definitieve prijs

Incentives

Bouw 3 incentives in om het treintje en de samenwerking beter te laten lopen:

1. Verlagen investeringsom (a.d.h.v. kansendossier) – incentive: delta delen
2. Verlagen ontwerp en stafkosten – incentive: uitkering middels staffel
3. Verhogen van dealflow – incentive: meer objecten in ROK (bij goed functioneren)

Planning

- 1 Juni concept versie overeenkomst gereed voor review
- Eind Juni definitief concept
- Begin Juli uitnodiging marktconsultatie
- Begin September marktconsultatie
- Eind September overeenkomst gereed voor toepassing
- Najaar '25: 1ste portfolio naar markt

Vragen ? Opmerkingen?

- Dat kan nu
- Dat kan via PVR – branche vertegenwoordiger

Help ons en help daarmee de Vernieuwingsopgave een impuls te geven!